

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

Lisa 2

Konsulent, tase 6

SPETSIALISEERUMISTEGA SEOTUD TEADMISED JA OSKUSED

Spetsialiseerumistega seotud teadmisi ja oskusi hinnatakse läbi kitsama spetsialiseerumise.

1. Aiandus, sh lille-, köögivilja-, puuvilja- või marjakasvatus avamaal või katmikalal, puukoolimajandus
2. Aianduslikud, loomakasvatuslikud või taimekasvatuslikud põllumajandustehnoloogiad
3. Hobuse-, kitse-, lamba-, linnu-, mittetraditsiooniliste loomade või lindude, sea- või veisekasvatus
4. Taimekasvatus
5. Põllumajanduslikud (taimekasvatuslikud, loomakasvatuslikud ja aianduslikud) ehitised
6. Juhtimine
7. Kalandus
8. Keskkonnakaitse ja loodushoid
9. Kogukonna areng
10. Maamajandus
11. Maaparandus
12. Mesindus
13. Metsandus
14. Toiduainete (aia-, põllu- ja metsasaaduste ning jookide, kala-, liha-, pagari- või piimatoodete) väiketöötlemine
15. Vesiviljelus

1.

<u>Aiandus</u>	
Aianduse, sh lille-, kõõgilja-, puuvilja- või marjakasvatuse avamaal või katmikalal, puukoolimajanduse konsulendi teadmised ja oskused	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: lähtudes aianduse, sh mahepõllumajandusliku aianduse põhimõtetest	
1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;	
2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus ja maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;	
3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimalusi ja piiranguid.	
Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised aiandusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:	
1) külvikordade ja maakasutuse planeerimine, põlluraamatu täitmine;	
2) mullateadus ja agrokeemia alused; mullaproovide võtmise meetodika; aianduslikud substraadid ja nende kvaliteedi hindamine;	
3) aiakultuuride kahjustajad (haigused, kahjurid, umbrohud) ja nende tõrje;	
4) väetised ja taimekaitsevahendid, nende hoidmine ja kasutamine ning kasutamise planeerimine (avamaal, katmikalal ja puukoolis);	
5) aiandusliku tootmise planeerimine (avamaal, katmikalal ja puukoolis);	
6) aiakultuuride kasvunõuded ja õige kasvatustehnoloogia valik vastavalt kultuurile, kasvutingimustele ning majanduslikule otstarbele;	
7) aiakultuuride kasvatamisel vajalikud üldlevinud ehitised, masinad, seadmed ja tehnoloogiad, sh taimekaitsevahendid; katmikalatootmises vajalikud seadmed ja tehnoloogiad;	
8) tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus);	
9) aiasaaduste ja aiakultuuride kvaliteedi hindamine (sh puu- ja kõõgilja turustusstandardid), esmane töötlemine ja säilitamine;	
10) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine;	
11) mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtted ja nõuded, mahepõllumajandusliku aianduse eeskirjad;	
12) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed sh mahepõllumajandusliku ettevõtte tunnustamine ja mahepõllumajanduse registrisse kandmine, teavitamine mahepõllumajandusliku tootmisega jätkamisest, ökotoote märgistamise nõuded; nõuetele vastavus põllumajandustootmises (sh kohustuslikud majandamisnõuded ning hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded);	
13) majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, arvestuse pidamine toodetud ja/või esmatöödeldud toodete ning saaduste kohta, kattetulu ja omahinna kalkulatsioon) ettevõtlusvormid ja toetusmeetmed;	
14) turud, turundamine ja turustamine.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	

2.

<u>Aianduslikud põllumajandustehnoloogiad</u>
<u>Loomakasvatustehnoloogiad</u>

<u>Taimikasvatustehnikud põllumajandustehnoloogiad</u>	
Aianduslike, loomakasvatustehnikade või taimikasvatustehnikade põllumajandustehnoloogiate (autod, traktorid, põllutööriistad ja liikurmasinad, paiksed masinad ja seadmed, tõste- ja edastusmasinad) konsulendi teadmised ja oskused	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: lähtudes põllumajanduslike tehnoloogiate põhimõtetest 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske; 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest; 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega.	
Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilised kogemused põhinevad teadmised põllumajanduslikest tehnoloogiatest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega, vastavalt spetsialiseerumisele aianduse, loomakasvatuse või taimikasvatuse valdkonnas: 1) loomade ja/või lindude (sh mesilaste) pidamise alused; 2) toodangu esmatöötlemise ja säilitamise alused; 3) valdkondlikud tehnoloogiad ning masinate ja seadmete tüübid; üksiku seadme sisendid ja väljundid ning nende seostamine tehnoloogia kui tervikuga; 4) masinate ja seadmete kasutamise võtted; seadmete ettevalmistus tööks, nende toimimise kontrolli põhimõtted (sh reguleerimine); seadme tehniline kontroll, hooldus ja konserveerimine; 5) põllumajandusehituse alused (hooned ja rajatised, sh katlamajad, ventilatsioonisüsteemid, bioenergia koostootmisjaamad jm); 6) infotehnoloogia rakendused põllumajandustehnoloogiate valdkonnas; 7) maaparanduse põhimõtted ja maaparandussüsteemide tööpõhimõtted; toimivad tegutsemise viisid ja head praktikad, kriitilised tegurid ja riskid, mis mõjutavad lahenduse toimimist või ebaõnnestumist; 8) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed; 9) saaduste esmatöötlemiseks kasutatavate seadmete tüübid ja tehnoloogiad (sh puhastamine, kuivatamine, pakendamine); 10) toodangu töötlemiseks kasutatavate seadmete tüübid ja tehnoloogiad; 11) soojusenergiatehnika (sh ahjud, katlad, kuivatid) tehnoloogilised lahendused; 12) tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus); ohutusnõuded seadme kasutamisel, puhastamisel, hooldamisel ning hoiustamisel; 13) masinate ja seadmete käsitlemisest tulenev tervishoid ja ergonoomika; 14) keskkonnakaitse nõuded aiandus-, taim- ja loomakasvatuse seadmetele, puhastusseadmetele jne, looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad; 15) majandusarvestus, seadmete tasuvusarvestus ja võrdlus, amortisatsiooni arvestamise põhimõtted; 16) turu tundmine (tarnijad).	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	

3.

Hobusekasvatustehnikud

Kitsekasvatus	
Lambakasvatus	
Linnukasvatus	
Mittetraditsiooniline loomakasvatus	
Seakasvatus	
Veisekasvatus	
Hobuse-, kitse-, lamba-, linnu-, mittetraditsiooniliste loomade või lindude, sea- või veisekasvatuse konsulendi teadmised ja oskused	EKR tase 6
<u>Tegevusnäitajad:</u> lähtudes jätkusuutliku loomakasvatuse, sh mahepõllumajandusliku loomakasvatuse põhimõtetest 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske; 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest; 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega.	
<u>Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised loomakasvatusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega,</u> vastavalt looma- ja/või linnuliigile: 1) loomade ja lindude sigimise ja tõuaretuse alused (sh põllumajandusloomade hindamine); 2) loomade ja/või lindude pidamise nõuded, sh loomakasvatusehitistele esitatavad nõuded, loomade transpordi nõuded; 3) loomade ja/või lindude söötmine; söötmisskeemide ja söödaratsioonide koostamine ning kasutamine; 4) loomakasvatusalase arvestuse pidamine ja loomade märgistamine; 5) loomakasvatuse vajalikud ehitised, seadmed, masinad ja tehnoloogiad; 6) loomakasvatuse tootmise planeerimise ja maakasvatuse planeerimise, sh karjatamise, põhimõtted nii tava- kui mahetootmises; 7) loomakasvatuse saaduste kvaliteedinõuded ning esmatöötlemise alused; 8) söödatootmise põhimõtted, sh mahetootmises; 9) söödaproovide võtmine ja keemilised analüüsimeetodid, söötade kvaliteedi analüüsitulemuste hindamine; 10) loomatervishoid ja loomakaitse; 11) veterinaaria ja hügieeni alused (sh poegimine ja enamlevinud haiguste esmane määramine väliste tunnuste järgi jm); 12) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine; 13) mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtted ja nõuded, mahepõllumajandusliku loomakasvatuse eeskirjad; 14) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed, sh mahepõllumajandust reguleerivad õigusaktid, ettevõtte tunnustamine ja mahepõllumajanduse registrisse kandmine, teavitamine mahepõllumajandusliku tootmisega jätkamises, ökotoote märgistamise nõuded; nõuetele vastavus põllumajandustootmises (kohustuslikud majandamisnõuded ning hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded); 15) majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, arvestuse pidamine toodetud ja/või esmatöödeldud toodete ning saaduste kohta, kattetulu ja omahinna kalkulatsioon), ettevõtlusvormid, toetusmeetmed;	

- 16) turud, turundamine ja turustamine;
17) tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus).

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

4.

Taimekasvatus

Taimekasvatuse (teravilja-, kaunvilja-, kartuli-, sööda- või õlikultuuride kasvatus, rohumaaviljelus) konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes säästva taimekasvatuse, sh mahepõllumajandusliku taimekasvatuse põhimõtetest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;
- 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised taimekasvatusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega;

- 1) külvikorrad ja maakasutus;
- 2) loomade ja lindude söötmise alused;
- 3) mulla- ja söödaproovide võtmise meetodid, analüüsitulemuste hindamine;
- 4) mullateadus ja agrokeemia alused, sh mullaviljakuse tagamise mahetootmises;
- 5) põllu- ja rohumaakultuurid, nende kasvatamine, kasvunõuded ja agrotehnika;
- 6) põllu- ja rohumaakultuuride seemnekasvatuse põhimõtted (sh tehnoloogiad ja nõuded), seemnete sorteerimise, pakendamise ja hoiustamise põhimõtted ning nõuded;
- 7) taimekaitse, sh nõuded; taimekahjustajad (umbrohud, haigused ja kahjurid), ennetus ja tõrje, taimekaitsevahendid, integreeritud taimekaitse põhimõtted;
- 8) taimekasvatussaaduste (sh loomasöötade) kvaliteedi hindamine;
- 9) taimekasvatustoodangu hoiustamise ja esmatöötlemine;
- 10) väetised ja taimekaitsevahendid, nende hoidmine ja kasutamine, sh keskkonnohutuse nõuded;
- 11) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine;
- 12) taimekasvatuses vajalikud üldlevinud ehitised, masinad, seadmed ja tehnoloogiad, sh taimekaitsevahendid;
- 13) mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtted ja nõuded, mahepõllumajandusliku taimekasvatuse eeskirjad;
- 14) tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus);
- 15) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed: taimekasvatuse tootmisega kaasnevad nõuded, sh mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtted ja nõuded, mahepõllumajandusliku taimekasvatuse eeskirjad;
- 16) nõuetele vastavus põllumajandustootmises (kohustuslikud majandamisnõuded ning hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded);
- 17) majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, arvestuse pidamine toodetud ja/või esmatöödeldud toodete ning saaduste kohta, kattetulu ja omahinna kalkulatsioon), ettevõtlusvormid, toetusmeetmed;
- 18) turud, turundamine ja turustamine.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

5.

Põllumajanduslikud ehitised

Põllumajanduslike (taimekasvatustlike, loomakasvatustlike ja aianduslike) ehitiste konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes põllumajandusliku ehituse põhimõtetest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;
- 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised põllumajanduslikest ehitistest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:

- 1) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed, sh põllumajandusehitistele (hooned ja rajatised) esitatavad nõuded ja ehitiste kavandamine (sh katlamajad, ventilatsioonisüsteemid, bioenergia koostootmisjaamad – meskipada, seenekasvatustarajatised jm);
- 2) loomade ja/või lindude pidamise alused, sh nende mahepõllumajanduslikult pidamise nõuded, ning üldlevinud tehnoloogiad;
- 3) taimekasvatustoodangu esmatöötlemise ja säilitamise nõuded ning üldlevinud tehnoloogiad;
- 4) taime- ja loomakasvatustes kasutatavate seadmete tüübid ja tehnoloogiad;
- 5) taime- ja loomakasvatussaaduste töötlemise tehnoloogiast tulenevad nõuded ehitistele (sh meierei, jõusööda tootmine, väiketapamaja);
- 6) keskkonnakaitse nõuded taime- ja loomakasvatusehitistele, puhastusseadmetele jne;
- 7) tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus);
- 8) ehitusmaterjalid ja -konstruktsioonide (teras-, puit-, raudbetoon jne);
- 9) ehituskonstruktsioonide planeerimine (staatika, tugevus- ja püsivusarvutused);
- 10) olulisemad nõuded ehitusgeodeesia ja -geoloogia valdkonnast;
- 11) ehitiste tehnilise seisukorra hindamine;
- 12) ehitusprotsessi etapid, skeem, kavandamise, juhtimise ja järelevalve põhimõtted;
- 13) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine;
- 14) majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs), ettevõtlusvormid, toetusmeetmed;
- 15) turud, turundamine ja turustamine.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

6.

Juhtimine

Juhtimise konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes organisatsiooni juhtimise põhimõtetest

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus ja maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;
- 3) nõustab ja juhendab klienti kitsamas juhtimisalases nõustamise valdkonnas ettevõtte töö planeerimiseks ja organiseerimiseks, arvestades erinevate lahendusvariantide võimalusi ning piiranguid ja suunates kliendi tähelepanu erinevate tegevussuundadega kaasnevatele võimalustele ning riskidele.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised organisatsiooni juhtimisest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega;

- 1) organisatsiooniteooria, organisatsiooni osad ja arengutsüklid, organisatsioonikultuur, selle kujundamine; erineva suurusega organisatsioonide juhtimine;
- 2) juhtimise teooria ja selle rakendamise põhimõtted ettevõttes või organisatsioonis, juhi roll;
- 3) muutuste juhtimise ning probleemide lahendamise võimalused ja meetodid;
- 4) personalijuhtimise põhimõtted; õppimine organisatsioonis ja õppiv organisatsioon, mentorluse põhimõtted;
- 5) strateegilise juhtimise alused: lühi- ja pikaajaline planeerimine, projektijuhtimine; turundus, tarneahel, tootmisahel, tootmise juhtimine ja kontroll, kvaliteedijuhtimine ning nende põhimõtted;
- 6) gruppidega töötamise põhimõtted, motiveerimine ja eestvedamine, läbirääkimiste pidamise põhimõtted;
- 7) sisekommunikatsioon, kliendisuhed ja avalik suhtlemine;
- 8) ettevõtluskeskkond ja seda mõjutavad tegurid, erinevate tegevusvaldkondade majanduskeskkond;
- 9) maamajanduse üldised arengusuunad ja võimalused, maamajanduse mitmekesistamise võimalused;
- 10) strateegilised dokumendid (näiteks Eesti maaelu arengukava), ettevõtte arengukava koostamise ja valdkondliku planeerimise põhimõtted;
- 11) ettevõtluse vormid, sh sotsiaalse ettevõtluse ja ühistegevuse põhimõtted, majandustegevuse korraldamine ning koostöö;
- 12) finantsanalüüsi põhimõtted, bilanss ja kasumiaruanne, põhilised suhtarvud, majandusaasta aruanne, ettevõtte restruktureerimine;
- 13) ressursivajaduse hindamise alused, riskianalüüs, ettevõtte väärtus;
- 14) töösuhteid reguleerivad õigusaktidega sätestatud nõuded nõuded.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

7.

Kalandus

Kalanduse konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes kalanduse põhimõtetest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) annab nõu äriplaani koostamisel (lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus,

<p>maksumuse analüüs, turu nõudlus), teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;</p> <p>3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimalusi ja piiranguid.</p>
<p><u>Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised kalamajandusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega;</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) veeökosüsteemid ja nende funktsioneerimise alused; 2) kalavarude jätkusuutlik majandamine, kohuseteadliku kalapüügi korraldamine ja reguleerimine; 3) kalapüügi mõju keskkonnale ja probleemide ennetamise või lahendamise võimalused; 4) meresõidu korralduse ja navigatsiooni alused; 5) ihtüoloogia ja ihtüopatoloogia alused; 6) püünised ja nende kasutamise (sh arvestades püügikohta ja kalaliiki) ning hooldamise põhimõtted; 7) kalapüügiks vajaminevate tehniliste vahendite kasutamise ja nende hooldamise põhimõtted; 8) kala esmakäitlemise korraldamise põhimõtted ning nõuded kalalaevadel ja -sadamates, kalade müügiks ja ladustamiseks ettevalmistamise põhimõtted; 9) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ning olukorrapõhised seosed, sh kalapüüki ja toidu käitlemist reguleerivad nõuded; 10) kalandusettevõtte töö eripärad ja ettevõtte töö planeerimine (sh eelarve, ressursivajadus), 11) kalapüügitehnikad: kalapüügilaevad ja -mehhanismid; 12) kalapüüniste ehitamine, hoidmine ja remont; 13) kalapüügi teoreetilised alused ja meetodid ning nende kasutamine kalapüügi praktilisel korraldamisel; 14) kalaturu trendid maailmas ja Läänemere regioonis ning nende mõju ettevõtetele (turud, turundamine, turustamine); 15) majandusarvestuse põhimõtted (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs); ettevõtlusvormid, toetusmeetmed, sh riiklikud ja piirkondlikud kalanduse strateegiad ja rakenduskavad ning kalandustoetused.
<p><u>Hindamismeetod(id):</u></p> <p>Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)</p>

8.

Keskkonnakaitse ja loodushoid	
Keskkonnakaitse ja loodushoiu konsulendi teadmised ja oskused	EKR tase 6
<p><u>Tegevusnäitajad:</u></p> <p>lähtudes keskkonnakaitse ja loodushoiu põhimõtetest</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab keskkonnariske, 2) hindab keskkonnakaitse piirangute majanduslikku mõju ja maksumust ning saamata jäänud tulu; arvutab CO2 emissiooni; 3) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest; 4) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel. 	
<p><u>Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised keskkonnakaitsest ja loodushoiust seotuna teiste asjakohaste valdkondadega;</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loodus- ja keskkonnakaitse põhimõtted, sh haruldaste liikide, koosluste ja tähelepanuväärsete 	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

<p>(miljööväärtuslike) alade ning üksikobjektide kaitse; looduskaitsebioloogia ja -ökoloogia põhialused;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) keskkonna- ja looduskaitse korralduse nõuded, sh kaitsealade võrgustik; 3) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed: keskkonnaõigus, sh loodus- ja linnudirektiiv, keskkonnamõjude hindamine, saastemaksud jne; 4) taime- ja loomakasvatuse üldised alused, sh mahepõllumajandusliku tootmise nõuded; 5) bioloogiline mitmekesisus ja seda soodustavad võtted; 6) liigikaitse põhimõtted ja korraldus, elupaigad, kaitsealused liigid, võõrliigid, seos põllumajandustootmisega; 7) poollooduslikud kooslused, nende väärtused, nende hooldamise ja taastamise põhimõtted, meetodid ja nõuded; 8) veekaitse nõuded: sõnniku, silo, väetiste, taimekaitsevahendite ja naftasaaduste käitlemine nõuded; nitraaditundlik ala: piirid, kaitse ja kaitsevajadus, nõuded tootmisprotsessile; 9) jäätmekäitluse nõuded: põllumajandusplasti, reovee setete, loomsete jäätmete käitlemise nõuded; 10) välisõhukaitse: saastatuse piirnormid, ebameeldiva või ärritava toimega lõhna normid, CO₂ heitme arvutamise põhimõtted; 11) kliimamuutuste mõju Eesti keskkonnaningimustele ja põllumajandustootmisele, negatiivse mõju kahandamise võimalused; agrometeoroloogiliste vaatluste korraldus; 12) keskkonnasäästlik majandamine, ökoloogilised tehnoloogiad; 13) erinevate tootmisviiside (intensiivne, integreeritud, mahe) mõju keskkonnale, sh mõju kliimamuutustele; 14) nõuetele vastavus põllumajandustootmises (kohustuslikud majandamisnõuded ning hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded); 15) majandusarvestuse põhimõtted (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs), ettevõtlusvormid, toetusmeetmed.
<p><u>Hindamismeetod(id):</u> Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)</p>

9.

Kogukonna areng	
Kogukonna arengu konsulendi teadmised ja oskused	EKR tase 6
<p><u>Tegevusnäitajad:</u> lähtudes kogukonna arengu põhimõtetest</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske; 2) toetab kohaliku kogukonna arenguprotsessi juhendades kohalikke eestvedajaid; 3) koostab lahendusvariantide teostatavuse analüüsi, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest; 4) nõustab ja juhendab klienti valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel; juhendab piirkonna arengukava koostamisel; 5) nõustab kogukonda aidates inimestel üksteist mõista ja kaasata neid meeskonnatööl piirkonna arendamiseks. 	
<p><u>Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised kogukonna arengust seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kodanikuühiskonna toimimise põhimõtted, kodanikualgatus, vabatahtlik tegevus, 	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

- kodanikuühiskonda käsitlevate õigusaktide nõuded;
- 2) ühiskonnasektorite (avalik sektor, erasektor, kodanikuühiskond) erisused ja toimimise põhimõtted;
 - 3) erinevate sektorite koostöö vormid, partnerlus, *Leader*-põhimõtted, *Leader* tegevusgrupid;
 - 4) ruumilise planeerimise üldalused, planeeringute liigid (üleriigiline planeering, teemaplaneering, üldplaneering, detailplaneering);
 - 5) maamajanduse üldised arengusuunad, võimalused ja arengutsenaariumid;
 - 6) strateegilise planeerimise üldalused; piirkonna arengukava koostamise ja elluviimise protsess; *Leader* tegevuspiirkonna strateegia koostamise põhimõtted; arengukava teostuse seire ja hindamise põhimõtted;
 - 7) kaasamise protsess, sh kaasamise tegevused ja meetodid, kaasamise tegevuste kavandamine;
 - 8) kodanikuühenduste majandustegevuse korraldamise põhimõtted ja majandusarvestuse alused;
 - 9) kogukonnateenused ja -tooted, avalikud teenused, toodete ja teenuste arendamine;
 - 10) projektiviisiline tegutsemine, sh kavandamine, eelarvestamine, finantseerimine, teostus, teostuse jälgimine, tulemuste hindamine, projektijuhtimine;
 - 11) organisatsiooni juhtimine, juhatuse töö korraldamine, juhi rollid;
 - 12) töö vabatahtlikega, vabatahtlike kaasamine organisatsiooni tegevusse;
 - 13) huvikaitse planeerimine ja korraldamine;
 - 14) koostöö vormid, koostöö kavandamine ja korraldamine, töö liikmeskonnaga, võrgustikutöö; ühistegevuse põhimõtted;
 - 15) grupiprotsessid ja nende juhtimine, koolituse korraldamise põhimõtted;
 - 16) psühholoogia üldpõhimõtted; sotsiaalsühholoogia alused.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

10.

Maamajandus

Maamajanduse konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes maamajanduse alustest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante ja võimalusi, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; aitab sõnastada realistlikke eesmärgi, lähtudes strateegilistest dokumentidest; pakub võimalusi kliendi majandustegevuse mitmekesistamiseks;
- 2) koostab tulevikuprognose, analüüsib ettevõttes tootmissuundi, plaanide teostatavust, ressursivajadust, riske ja nende maandamise võimalusi; analüüsib finantsnäitajaid ja annab selle põhjal hinnanguid, soovitusi, selgitusi;
- 3) koostab lahendusvariantide teostatavuse analüüsi, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused ja koostab äriplaani sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalistest planeerimisest;
- 4) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised maamajandusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega,

- 1) esmatootmine ja -töötlemine primaar- ja sekundaarsektoris, biomajanduse valdkonnas ning põllu-, metsa- ja kalamajanduses;
- 2) ettevõtluskeskkond ja seda mõjutavad tegurid, erinevate tegevusvaldkondade majanduskeskkond, sh sotsiaalne ettevõtlus, majandusvaldkonna keskmised näitajad, põllumajandusliku

<p>raamatupidamise andmebaasi (FADN) andmestik, regulatsioonid ja tegevusload, sh nõuetele vastavuse nõuded põllumajandustootmises (kohustuslikud majandamisnõuded ning hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded);</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) maamajanduse (sh põllumajanduse) üldised arengusuunad ja võimalused, maamajanduse mitmekesistamise võimalused; 4) strateegilised dokumendid (näiteks Eesti maaelu arengukava); ettevõtte arengukava koostamise ja valdkondliku planeerimise põhimõtted; 5) ettevõtluse vormid ja majandustegevuse korraldamine, ettevõtlusega alustamine, ettevõtte üleandmine ja lõpetamine; 6) raamatupidamise korralduse üldpõhimõtted; 7) finantsanalüüsi põhimõtted, bilanss ja kasumiaruanne, põhilised suhtarvud, finantsaruanded, majandusaasta aruanne; rahavoogude projektsioon, tulude ja kulude arvestus, kattetulu, finantsjuhtimise põhimõtted, sh eelarvestamine; 8) strateegilise juhtimise alused: lühi- ja pikaajaline planeerimine; 9) ressursside analüüsi ja ressursivajaduse hindamise põhimõtted, investeeringute tasuvus, riskianalüüs ja riskide hindamine, rahastamise võimalused; ettevõtte vara liigid, sh bioloogilise vara arvestuspõhimõtted; 10) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine; 11) turunduse põhimõtted: toode, hind, turg ja reklaam; turundusstrateegiate vormid; 12) ettevõtte väärtus, selle kujunemise alused; 13) finantsraskused ja ettevõtte restruktureerimine, saneerimine, ettevõtte tegevuse lõpetamine, pankrot. <p><u>Hindamismeetod(id):</u> Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)</p>

11.

Maaparandus	
Maaparanduse konsulendi teadmised ja oskused	EKR tase 6
<p><u>Tegevusnäitajad:</u> lähtudes maaparanduse põhimõtetest</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske; 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest; 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, konsulteerides dreneažikuivenduse ja maaparandussüsteemi teenindava tee rajamist, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega. <p><u>Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised maaparandusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) maaparandussüsteemi ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks vajalikud menetlemisprotsessid; 2) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed: maaparandustegevusi mõjutavad keskkonnaalased ja teised seadusandlikud piirangud; 3) maaparandussüsteemide rajamiseks koostatud dokumentatsioon (uuringutoimik, projekt, maaparandussüsteemi ehitamise tehnilised dokumendid) ja nende koostamise nõuded; 4) maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste tingimused; tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus); 	

- 5) omanikujäreelvalve roll ja tegutsemisprotsessid;
- 6) maaparanduse hoiutööde (uuendamine ja hooldus) nõuded;
- 7) maaparandussüsteemi keskkonnarajatiste vajadused;
- 8) muldade lupjamise vajadus ja tehnoloogiad;
- 9) maaparandusühistute asutamise ja tegevuse põhimõtted;
- 10) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamise põhimõtted;
- 11) majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, kattetulu ja omahinna kalkulatsioon), sh toetusmeetmed.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

12.

Mesindus

Mesinduse konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes mesinduse, sh mahemesinduse põhimõtetest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;
- 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised mesindusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:

- 1) meemesilase ja mesilaspere bioloogia;
- 2) mesilaspere hooldamise alused, mahemesinduses lubatud lisaõodad;
- 3) mesilasemade kasvatuse ja mesilaste tõuaretuse alused;
- 4) mesilasperede paljundamine;
- 5) mesindusinventar, seadmed ja tehnoloogiad, ehitistele esitatavad nõuded, sh lubatud tarumaterjalid ja desinfektsioonivahendid;
- 6) tootmisest ja tehnoloogiast tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus);
- 7) mesila organiseerimine ja tootmise planeerimine;
- 8) mesindussaadused, nende tootmine ja tehnoloogiad;
- 9) mesindussaaduste kvaliteet, käitlemine, hoiustamine ja säilitamine;
- 10) põllumajanduskultuuride tolmeldamine mesilaste abil, korjema, korjetaimed ja korjekonveieri koostamine ning lisaõodad, meetaimed, kasvukohad ja nende kasvunõuded;
- 11) mesilaste haigused ja kahjurid, proovide võtmine, ennetamine ja ravi, sh mahemesinduses;
- 12) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine;
- 13) mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtted ja nõuded mahetootmises; mahepõllumajandusliku mesinduse eeskirjad sh korjema vastavus mahemesinduse nõuetele;
- 14) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed, sh toidu käitlemist reguleerivad õigusaktid ning mahetootmist reguleerivad õigusaktid, tavamesila ümberorganiseerimine mahemesilaks: ettevõtte tunnustamine ja mahepõllumajanduse registrisse kandmine, teavitamine mahepõllumajandusliku tootmisega jätkamisest, ökoote märgistamise nõuded; ettevõtlusvormid, toetusmeetmed;

- 15) mesindusliku tootmise majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, arvestuse pidamine toodetud ja/või esmatöödeldud toodete ning saaduste kohta, kattetulu ja omahinna kalkulatsioon), ettevõtlusvormid ja toetusmeetmed;
- 16) turud, turundamine ja turustamine.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

13.

Metsandus

Metsanduse konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes metsanduse põhimõtetest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;
- 3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised metsandusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:

- 1) metsakasvatuse alused, metsabioloogia;
- 2) metsataimede kasvatamise alused;
- 3) metsa uuendamise ja uuenemise põhimõtted, sh uuendamise tehnoloogiad, maapinna mineraliseerimise vajaduse hindamine, taimede valik, kultuuride hooldamine;
- 4) raieliigid, nende kavandamise põhimõtted ja raietehnoloogiad, sh puude valik, kasutatavad seadmed ja masinad;
- 5) topograafia põhimõtted, GPS seadmete ja kaartide kasutamise põhimõtted;
- 6) kaitstavate metsade majandamine: kaitstavatel aladel olevate metsade majandamise võimalused, raided, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine, vääriselupaigad, Natura alad;
- 7) kasvava metsa mahu ja väärtuse hindamise põhimõtted;
- 8) metsamaterjali mahu määramise ja väärtuse hindamise põhimõtted: virn- ja ümarametsamaterjali ning hakkpuidu (võsa, raidmed) mõõtmine, koefitsiendid; põhilised kvaliteedinõuded, sh puidurikked (põhineb teadmisel ja kogemusel);
- 9) metsakaitse põhimõtted, sh tuntumad kahjurid ja kahjustused, kahjurite tõrje, kahjustuste ennetamine ja likvideerimine;
- 10) pärandkultuur, selle olemus ja metsade majandamise võimalused pärandkultuuri aladel;
- 11) metsaga seotud tehingute maksustamise põhimõtted: maksud, nende arvestamine ja deklareerimine, maksuteatiste esitamine;
- 12) looduskeskkonda säästvad võtted ja praktikad, bioloogilise mitmekesisuse säilitamise põhimõtted;
- 13) metsakõrvalkasvatuse alused, sh jahindus ja puhkemajandus;
- 14) metsatööstest ja tehnoloogiatest tulenevad ohutusnõuded (sh tuleohutus), töötervishoiu- ja tööohutusnõuded taimekaitsevahendite kasutamisel;
- 15) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised seosed;
- 16) ettevõtlusvormid, toetusmeetmed, arvestuse pidamise põhimõtted toodetud ja/või töödeldud toodete ning saaduste kohta;

- 17) turustamine, sh turu olukord;
18) metsamajanduslike tööde korraldamise ja organiseerimise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

14.

[Aia-, põllu- ja metsasaaduste väiketöötlemine](#)

[Jookide väiketöötlemine](#)

[Kalatoodete väiketöötlemine](#)

[Lihatoodete väiketöötlemine](#)

[Pagaritoodete väiketöötlemine](#)

[Piimatoodete väiketöötlemine](#)

Toiduainete (aia-, põllu- ja metsasaaduste ning jookide, kala-, liha-, pagari- või piimatoodete) väiketöötlemise konsulendi teadmised ja oskused

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

lähtudes toidu tootmise põhimõtetest

- 1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;
- 2) koostab tehnoloogilised arvutused ja skeemid;
- 3) koostab lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs; teeb arvutused sõltuvalt ettevõtlusvormidest ja pikaajalisest planeerimisest;
- 4) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, sh toiduainete tööstusliku tootmise planeerimisel.

Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised toidu tootmisest põhimõtetest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:

- 1) toiduainete töötlemise tehnoloogilised protsessid;
- 2) tehnoloogiliste seadmete ehitus ja tööpõhimõtted;
- 3) toodete valmistamiseks kasutatava tooraine ja materjalide koostis ning omadused, sh mahetöötlemises lubatud toidu lisa- ja abiained ning muud tooted;
- 4) kvaliteedinõuded toorainele, tehnoloogilistele protsessidele ja valmistoodele, sh mahepõllumajandustoodete töötlemise nõuded;
- 5) toiduainete töötlemise tooraine, tehnoloogilise protsessi ja valmistoote mikrobioloogia;
- 6) tehnoloogilised mõõtmised ja laboratoorsed analüüsid; sensoorne analüüs;
- 7) tehnoloogilise protsessi juhtimine ja kontrollimine;
- 8) toidutoodete valmistamise käigus toimuvad biokeemilised ja füüsikalised-keemilised protsessid;
- 9) tehnoloogiliste arvutuste teostamise ja skeemide, jooniste ning aruannete koostamise põhimõtted;
- 10) toodete pakendamise-, säilitamise- ja transpordinõuded;
- 11) toiduainetööstuses kasutatavad pakkematerjalid ja pakendid;
- 12) tootearenduse põhimõtted;
- 13) enesekontrollisüsteemi loomine ja haldamine (HACCP);
- 14) hügieeninõuded ja toiduohutus käitlemisel, tootmishügieeni nõuded, pesemis- ja desinfitseerimisvahendite liigid ning pesemis- ja desinfitseerimismeetodid;
- 15) töökeskkonna ohutuse nõuded (tööohutus, töötervishoid, esmaabi, keskkonnakaitse, jäätmekäitlus);
- 16) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ja olukorrapõhised

<p>seosed, sh mahepõllumajandust reguleerivad õigusaktid, ettevõtte tunnustamine ja mahepõllumajanduse registrisse kandmine, teavitamine mahepõllumajandusliku tootmisega jätkamisest;</p> <p>17) majandusarvestus (sh eelarvete koostamine, omahinna kalkulatsioon, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, arvestuse pidamine toodetud ja/või esmatöödeldud toodete ning saaduste kohta), ettevõtlusvormid, toetusmeetmed;</p> <p>18) turud, turundamine ja turustamine.</p>
<p><u>Hindamismeetod(id):</u> Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)</p>

15.

<p><u>Vesiviljelus</u></p>	<p>EKR tase 6</p>
<p>Vesiviljeluse konsulendi teadmised ja oskused</p>	
<p><u>Tegevusnäitajad:</u> lähtudes vesiviljeluse põhimõtetest</p> <ol style="list-style-type: none">1) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, lähtudes kliendist, konkreetsetest oludest, võimalustest ja piirangutest; analüüsib lahendusvariantide teostatavust, ressursivajadust ja hindab riske;2) annab nõu äriplaani koostamisel (lahendusvariantide kalkulatsioonid, sh eelarve, ressursivajadus, maksumuse analüüs, turu nõudlus);3) nõustab ja juhendab klienti kliendi valitud tegevuse või lahenduse elluviimisel, arvestades erinevate lahendusvariantide võimaluste ja piirangutega.	
<p><u>Süsteemsed teoreetilised ja /või praktilisel kogemusel põhinevad teadmised vesiviljelusest seotuna teiste asjakohaste valdkondadega:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1) veeorganismide bioloogia, süstemaatika, anatoomia ja füsioloogia alused;2) kalade ja vähkide kasvukeskkonna parameetrid ja selle hoidmise põhimõtted (sh kaladele olulised vee kvaliteedi näitajad ja veeproovide laboratoorse analüüsi tulemused kala- ja vähikasvatuse seisukohalt);3) vesiviljeluse tehnoloogia võimalused ja toimimise põhimõtted (ekstensiivne vesiviljeluse tehnoloogia, nt vähk, karpkala või intensiivne kalakasvatuse tehnoloogia läbivooluga tiikides ja basseinides või suletud veekorduvkasvatuse süsteemiga kasvandustes ning sumpades);4) kalade söötmise alused;5) erinevate kalaliikide paljundamismeetodeid;6) eluskala ja -vähi käitlemise (sh kogumine, sorteerimine, transport) ning kala esmatöötlemise (sh uimastamine, surmamine, rokimine) viisid ja põhimõtted;7) tehnoloogilised seadmed vesiviljeluses ning nende kasutamine ja hooldamine sh energiatarve, selle vähendamise võimalused (vabavoolne kasvandus, sumbad jne);8) kalade ja vähkide geneetika, tõud ja tõuaretuse meetodid;9) loomse materjali keemilise analüüsi meetodid;10) kalade ja kalatoodete mikrobioloogia;11) vesiviljelusettevõtetes sagedamini esinevad kala- ja vähihaigused, nende ennetamise ja ravivõimalused ning bioturvalisuse nõuded;12) merevetikate kasvatamise põhimõtted (sh mahepõllumajanduslik tootmine);13) kutseala ja spetsialiseerumisega seotud õigusaktidega sätestatud nõuded ning olukorrapõhised seosed, sh veeseadus, keskkonnatasude seadus, kalaturukorralduse seadus, loomatauditõrjeseadus, toetused, toidu valdkonda reguleeriv õigusraamistik jne;14) mahepõllumajandusliku vesiviljeluse korraldamine, sh päritolu (sugukari), kasvatamine;	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

tõuaretus; söötmine ja söödad; haiguste ennetamise ja veterinaarravi ning tootmishoonete ja -
rajatiste hooldus;

15) tootmise planeerimise alused, sh äriplaani koostamine, majandusarvestus, (sh eelarvete
koostamine, erinevate alternatiivsete lahenduste maksumuse analüüs, arvestuse pidamine
toodetud ja/või esmatöödeldud toodete ning saaduste kohta, kattetulu ja omahinna
kalkulatsioon) ja toodete turustamine;

16) ettevõtte kvaliteedijuhtimise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)